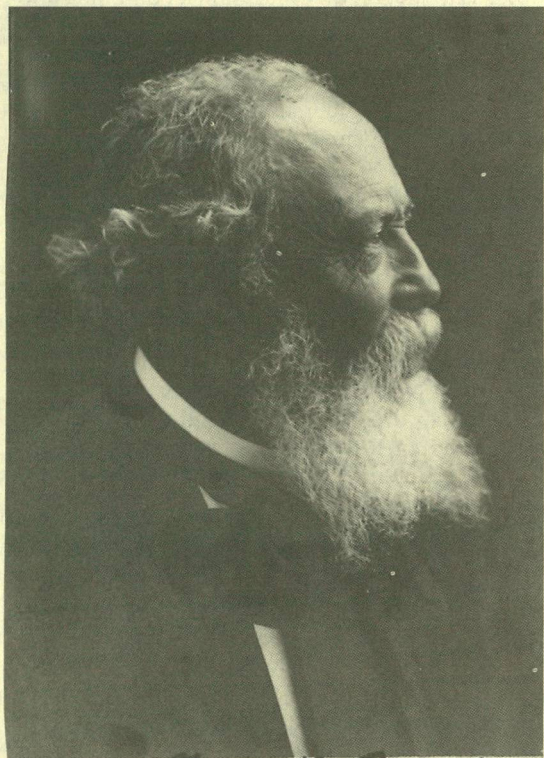

LILLE, Victor de (Maldegem 2 november 1863 – Maldegem 15 juni 1940). Ech:genoot van de dichteres Octavie de Zutter, vader van Eugeen de Lille, Gabriël de Lille, Jozef de Lille en Léon de Lille. Werd na zijn Grieks-Latijnse humaniora te Eeklo in 1879 hulponderwijzer te Dork en in 1887 gemeenteontvanger in zijn geboortedorp. Op 29 juli 1888 stichtte hij het weekblad *'t Getrouwe Maldegem*. Met dit blad ijverde hij voor de V.B. Hij was een typische

taalflamingant voor wie de taalwetten (taalwetgeving) een voorwaarde tot sociale opgang betekenden. Hij ijverde ook sterk voor de vernederlandsing van de universiteit van Gent (onderwijs). Daartoe richtte hij *Onze Kop* "Orgaan voor de Vlaamsche Hoogeschool te Gent" (1910-1914) op, met als medewerkers Lodewijk Delpire, J. Herremans en Antoon Jacob. Hij sympathiseerde met de Daensistische Beweging, maar ook met Arthur Verhaegen met wie hij een fel antisocialisme gemeen had.

In 1914 werd De Lille door de Duitsers gevangengenomen en opgesloten in het kamp van Holzminden in Westfalen, tot hij in het voorjaar 1916 naar Zwitserland werd uitgewezen waar hij aan de universiteit van Genève studeerde en in 1918 kandidaat in de rechten werd. Teruggekeerd in België raakte hij weldra verwickeld in de strijd om de waarheid in "de moord van Beernem": Hector de Zutter van Beernem, die in de kermisnacht van 7 op 8 november 1926 was verdwenen, werd pas drie weken later uit het kanaal Moerbrugge-Oostkamp, op het grondgebied van Oostkamp, opgehaald. Het was De Lille die ervoor zorgde dat de zaak niet in de

Victor de Lille
De Lille 30 Juli 1927

Uitgever Victor de Lille was Vlaams-nationalistisch volksvertegenwoordiger (1929, 1936 en 1939). Hij gaf zijn letterkundig werk in eigen beheer uit en liet onder de titel *De Duimpjes* (1897-1926) een lange reeks goedkope literaire uitgaven verschijnen. (AMVC)

doofpot raakte. De actie van De Lille en van zijn weekblad 't *Getrouwe Maldegem* om de waarheid inzake deze moord te doen zegevieren, verleende hem een enorme populariteit, die zeker bijgedragen heeft tot zijn succes bij de verkiezingen. Op 26 mei 1929 werd hij op een onafhankelijke Vlaamsgezinde lijst te Brugge tot volksvertegenwoordiger gekozen. Hij stond tussen de **katholieke partij** en de **Frontpartij**. Hij steunde de strijd tegen het **Frans-Belgische Militair Akkoord** en kwam op voor **amnestie** voor activisten (**activisme**). Hij was tevens hevig koningsgezind. In 1932 duwde hij de senaatslijst van de **Vlaamsch Nationale Volkspartij** (VNVP) van **Hendrik Elias** in het arrondissement Gent-Eeklo. Zijn zoon Jozef werd toen verkozen op de Kamerlijst. In 1936 en 1939 werd Jozef herkozen op een lijst van het **Vlaamsch Nationaal Blok** (VNB). In 1939 werd een andere zoon, Léon, in de Senaat verkozen op een VNB-lijst. Victor was getuige van het politieke succes van de clan vanuit zijn Maldegems 'Kasteeltje' waar hij de laatste jaren teruggetrokken leefde.

Zijn letterkundig werk gaf hij zelf uit. In 1888 behaalde hij een prijs in de novellenwedstrijd van het **Jan F. Willemsgenootschap**. Van 1897 af verschenen zijn eerste goedkope uitgaven in klein formaat, *De Duimpjes*. Het is een reeks van literaire werken, verschenen van 1897 tot 1926 en bestaande uit 124 werken en 7 "toemaatjes". De eerste tien *Duimpjes* verschenen in wekelijkse afleveringen. In 1899 wijzigde De Lille zijn methode. Jaarlijks gaf hij toen vijf of zes romans uit in boekvorm. In januari 1899 verscheen zo, naar het voorbeeld van de Tauchnitz-Edition in Duitsland, nummer 11, *Moeder Thecla*, uit m'n notaboekje. In *De Duimpjes* verschenen werken van de uitgever zelf, van **Stijn Streuvels** (die er debuteerde met *Lenteleven* 1899), van **Felix Timmermans** (*Schemeringen van den dood*), **Maurits Sabbe**, **René de Clercq** en anderen, voornamelijk schrijvers van katholieken huize.

LITERATUUR: M. de Schrijver, 'Victor de Lille', in *Getuigenis* (januari 1961), p. 1 e.v.; – K. de Lille, *Jan Francies de Zutter*, 1966; – D. de Lille, *t' Getrouwe Maldegem (1888-1944): het weekblad van Victor De Lille*, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1981.

ILLUSTRATIE(S), zie: Gent.

KAREL M. DE LILLE* EN BRUNO DE WEVER